

Т. 15
2534

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
N. И. Бр. 2594

УЧИТЕЉ

ПЕДАГОШКО-КЊИЖЕВНИ ЛИСТ

ОРГАН УЧИТЕЉСКОГ УДРУЖЕЊА

10 СВЕСКА — ГОДИНА XII.

Ј У Н И
1893.

ВЛАСНИК И ИЗДАВАЧ
УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР:
Мих. Јовић, Урош Благојевић, Свет. Вучовић, Д. Соколовић
УЧИТЕЉИ У БЕОГРАДУ

И
УРЕДНИК
Д. Ј. ПУТНИКОВИЋ
УЧИТЕЉ У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД

КРАЉЕВСКО-СРПСКА ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
1893.

»Учитељ“ излази 1 пут на месец у свескама од 5—6 табака. Годину почиње и свршава са школском годином (јула и августа лист не излази).

Рукописи шаљу се уреднику и не враћају се,

Претплата се шаље Главном Одбору Учитељског Удружења у Београду.

ЦЕНА ЛИСТУ

За целу годину за Србију 10 дин.
За друге земље 10 фран. или 5 фор.
За пола год. 5 д. 5. фр или 2,50 фор.

Чланови Учитељ. Удружења (који плаћају 5 д. годишње) ако су из Србије добијају лист за $\frac{1}{4}$ цене јевтиније (7,50 д.); ако су из других срп. земаља, за половину цене (5 фр. или 2,50 фор.)

РАДНИЦИ НА „УЧИТЕЉУ“ У ОВОЈ ГОДИНИ.

Анђелија Спајићева, учитељица.	Милосав Ђ. Радишић, канд. учит.
Богосав М. Вукићевић, учитељ.	Милош Велицки, учитељ.
Видосава Јовановићева, учитељица.	Милутин Ралетић, „
Владимир Стојановић, учитељ.	Михаило Р. Виторовић, канд. учит.
Војслав Т. Катунцац, учитељ,	Михаило Јовић, учитељ.
Даворин Трстевак, управитељ Више	Михаило М. Протић, статистичар.
жен. школе у Костајници.	Михаило К. Михаиловић, учитељ.
Димитрије Д. Поповић, учитељ.	Михаило Сретеновић, учитељ.
Димитрије Ј. Путниковић, „	Михаило М. Станојевић, учитељ.
Димитрије Ј. Соколовић, учитељ.	Нинко С. Цветојевић, учитељ.
Димитрије Ј. Стојановић, „	Паун Димитријевић, „
Ђорђе Јовановић, учитељ.	Петар Марковић, предавач.
Ђорђе С. Којић, „	Петар М. Стојановић, учитељ.
Живојин Ј. Јуришић, професор.	Савко Филиповић, учитељ.
Живојин Ђ. Стојићевић, учитељ.	Светислав Ст. Симић, професор.
Илија Миљковић, учитељ.	Светозар Вучовић, учитељ.
Јаков Ђ. Големовић, начел. средн.	Сима М. Ађимовић, „
Јанко М. Веселиновић, учитељ.	Сима Милојевић, учитељ.
Јован Максимовић, учитељ.	„Срб-Пеција“, учитељ из Босне.
Јован Миодраговић, професор.	Сретен М. Аџић, предавач.
Коста Петровић, писар.	Сретен Лазаревић, учитељ.
Крста Вожовић, учитељ.	Станиша С. Станишић, учитељ.
Крста Јовановић, учитељ.	Станоје М. Мијатовић, „
Љубомир Балтић, „	Стеван Зарић, учитељ.
Љубомир М. Протић, професор.	Стеван М. Окановић, учитељ.
Милан Шевић, професор.	Стевка М. Велицкова, учитељица.
Миленија П. Ђорђевићева, ученица	Стојан Новаковић, посланик у пенсији
Велике Шк.	Тихомир Маринковић, учитељ.
Милојко М. Веселиновић, чин. по-	Чеда Мијатовић, министар у пенсији
сланства у Цариграду.	

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

OF THE UNITED STATES OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY

W. H. RAY

NEW YORK

1876

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

OF THE UNITED STATES OF AMERICA

С А Д Р Ж А Ј

„УЧИТЕЉА“ ЗА XII. ГОД. (1892—1893) СВЕСКА 1—10

ЧЛАНЦИ

	СТРАНА
Начело концентрације у васпитању и настави, с погледом на историјски развитак, од Мих. М. Станојевића	1, 109
Како се предаје, а како треба да се предаје земљонис у основ. школи, од Мих. К. Михаиловића	9
Учитељске пенсије у Енглеској, од Чед. Мијатовића	19
Једно путовање кроз васиону, превод Влад. Стојановића	22, 124, 212, 308
✓ О школама у источном крају Србије, од Пауна Димитријевића	117, 0
Утицај осећања и мисли на човечји организам, од Л. К. Попова превод М. М. Протић и Свет. Ст. Симића	189, 293, 541, 635
Улога таблица у настави, од Ј. Миодраговића	202
Муцање у говору, од Ј. Максимовића	208
Навика, од Даворина Трстењака	285
Увод у психологију, од Мих. Шевића	373, 461
✓ Асоцијација престава, од К. Ушинског, превод Љ. Балтића	383
Школе у Србији године 1832. од Ст. Новаковића	399
Типографија с хигијенско-педаг. гледишта, од Ј. Ђ. Големовића	399
Изложба учила у Загребу, од Д. Ј. Путниковића	402
Значај школа у Српству, од Ј. Миодраговића	473
Израз атеката код људи и животиња, од Л. Димона, превод П. Марковић	480, 562
Прво словенско учитељство, од Д. Трстењака	492
Слободне школе у Русији, превод Ђ. Јовановића	494
Статистика српских школа у Турскоме царству, у 1892 г. од Милојка Веселиновића	546
Друштво св. Мохара, од Д. Трстењака	571
Народна педагогија, од Анђелије Спајићеве	573
Педагошка зрица, прибрао Ј. Максимовић	580, 654, 738
✓ Виторино Фељтрски, по руском од С. Милојевића	621
Беседа на водоосвећењу темеља нове школе у Ивањици, од Мих. Станојевића	644

	СТРАНА
Кажњавање ученика, од Кр. Божовића	649
Неки називи у школи, од Ј. Миодраговића	655
Како да се одржи ред између часова, од М. Ралетића	660
Памћење, од Н. Карцева, превод Свет. Ст. Симића	705
Нов метод у почетку читања и писања, од М. Јовића	715, 793
Етичка друштва, од К.	725
Шта и како да читају деца, од Познанкова, превод Ђ. С. Којића	729, 818
Базедов, превод Љ. М. Протића	785
У париским основним школама, од Е. Чебишеве—Димитријево. превод Свет. Ст. Симића	
Педагошки одломци, од Р. Rousselot-а, превод Милене Ђор ђевићеве	809
Учитељ, од М. Ђ. Радишића	828
Дечја осећања у првим годинама живота, од Н. Н. Лангеа, превод М. Р. Виторовића	831
Читање, из „Nаретка“	836

ДЕЧЈЕ ИГРЕ

Гађање купе — Гађање паре — На по главу — Грозд — Низ даску — У рупу — Околико или пар—непар — Купкање — Ајдучи — Ко на тебе — Котур — Жабац и јарац — Нош- кање — Кријење ствари — Пу мили, од С. М. Апића	35, 137, 225, 582, 660
Титрање, од Ст. Мијатовића	741
Навошта, од Д. Д. Поповића	743
Работка, од П. Стојановића	742

ПРЕДАВАЊА

Просте реченице, за V раз., од Св. Вучовића	38
Ваљевски округ, за III раз., од Д. Ј. Путниковића	139
Број 2, за I раз., од Мих. Јовића	143
Почетак буквара, — <i>Ствар—слика, Ствар—реч, Реч—глас,</i> <i>Шчитавање</i> , за I раз., од Мих. Јовића	231, 322
Шарени вез, за IV раз. жен. шк., од Видосаве Јовановићеве	235
Број 21, за II раз., од Стев. Зарића	328
Прва предавања из земљописа у III раз., од М. Величког	413
Писање по такту, за III и IV раз., од Д. Ј. Путниковића	496
Број 11, за I раз. од Мих. Јовића	586
О деловима (половине и четвртине), за I раз., од Св. Вучовића	668
Женски ручни рад у I раз., од С. М. Велицкове	744

ЗАБАВА И ПОУКА

Паја, (из бележнице једног учитеља), од Јан. М. Веселиновића	42
С муком очувао учитељски ауторитет, од Н. С. Цветојевића	146, 240

Јогуница (из белешнице једног учитеља), од Јан. М. Веселиновића	500
Из школиног живота:	
Моћ деџег подражавања — Маги му уби срећу, од Ј. Маси- мовића	420
Што не желиш себи не чини другима, од Д. Д. Поповића	671
Бачки суд, од М. Сретеновића	746
Подражавање, од К. Јовановића	747
Анегдоте из деџег школ. живота, од А. Спајићеве.	748

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

Ќњижевне оцене

Бачки одмор, од М. Стевановића, оцена С. Филиповића	50
Васпитне казне и награде, од Ст. Окановића, оцене С. С. Станишића	152
Предавач, лист К. Петровића, оцена М. Јовића	247
Ročetnica , за руцке школе у Hrvatsko Slavoniji, оцена Д. Ј. Пут- никовића	252
Хрватске читање за ниже основ. школе, оцена Д. Ј. Пут- никовића	334, 425, 676
Војнички буквар, од К. Јовића, оцена Д. Ј. Путниковића.	513
О утицају домаће дисциплине, од Ј. Стојановића, оцена М. Јовића	593
Школска башта, од П. Стојановића, оцена Ж. Ј. Јуришића	752
Атлас, за IV р. осн. шк., од А. Стаматовића, оцена М. Јовића	338

Одговори на књижевне оцене и приказе.

Исправке, одговор К. Петровића на оцену листа „Предавача“ и Б. Којића на белешку о „Породици“	589
Одговор С. М. Адића на реферат др. М. Ј. Батуца о књизи Те- лесно Васпитање	758, 841 ✓

Ќњижевни прикази и белешке.

Буквар за основне школе у Краљевини Србији, од С. Чутурила
— Читанка за II раз. српских осн. шк. у Босни и Херцеговини, од
М. Клицина, — **Pučki učitelji** као радници на kulturnom polju, од М.
Вуковића — Српска историја за IV р. осн. шк. од М. Јовића —
Познавање природе за III. раз. од Д. Ј. Путниковића, — Нови ат-
лас краљевине Србије и Атлас срп. земаља и Балканског по-
луострва, од П. К. Шрепловића — Словенска читанка за IV. р.
осн. шк., од Д. Јосића — Извештај о срп. девојач. школи у Но-
вом Саду — Извештај о срп. девојач. шк. у Панчеву — **Knji-
ževna Smotra — Napredak** — Женски свет — Политички листови
о учит. скупштини — Просветни Гласник — Предавач, лист

Književna Smotra — Весник срп. цркви — Бачванин — Slijepčev Prijatelj — Просвјета — Напредак — Буквар С. Чутурила — Смиљевац календар — Нови Требевић, календар — Пољска при- вреда, од П. Т. Тодоровића — Књижица, лист за омладину — Родникъ, журналъ для дѣтей — Воспитаніе и обученіе — Pri- jatelj slljedih; gluvonemih — Слѣпецъ — Породица — Голуб — Пчелица — Шкокска башта — Предавач, књига — Вопросю философи и психологији , журнал — Од срца—срцу — Гласник за забаву и поуку — Пчелица — Споменак — Јавор — Рус- кая школа — Рускій начальній учитель — Баче — Дечији свет — Мала рачуница — Издања Срп. Књижевне Задруге — Како живи наш народ — О надзору у нашим осн. шк. — Мали вођар — Izkustveno dušoslovje — Н. Васпитач — Грађа- нин — Босанска Вила — Škola — од уредника 54, 155, 257, 337, 429, 514, 596, 681	
Библиографија	60, 159, 258, 339, 432, 520, 598, 683, 767

УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ

Главни одбор — Надзорни одбор — Уређивачки одбор	62
Јавна благодарност	63
Чланови утемељачи	161, 341, 436
Рад девете учитељске скупштине	64, 161, 261, 436, 523, 600
Рад Главног Одбора	263, 341, 684, 768
Преглед рачуна Глав Одбора	80, 270, 446, 682
Рад месних учитељских зборова	267, 346, 445, 606, 686 863,
Путовање у Загреб на хрват. скупштину од М. Сретеновића	82, 171, 347
Објаве	768

ГЛАСНИК

ЈАВНА ГОВОРНИЦА

Питања — 1—20	181, 272, 358, 448, 534, 691, 772
Одговори на ова питања	272, 359, 446, 434, 691, 772 869

НОВОСТИ.

— Промене у просвети — Мишљење о учитељској награди — Распоред
учитеља — „Одјек“ о „Учитељу“ и учитељима — Уџбеници основне
школе — Трећа свештеничка скупштина — Икона Св. Саве — За-
натлиска изложба у Враћи — Споменик Хајдук Вељку — Споме-
ник на Славкамену — Опет о учит. распореду — Српска Књижев.

Задруга — Бугарски правопис и шовинизам — Помоћ школама од окр. одбора — Завод за источне језике — Главни Просв. Савет — Београд. Учит. Школа — Књижев. Задруга — Слика Св. Саве — „Учитель“ „Вошњаки“ — И опет о учит. распореду — Учитељске плате у Немачкој — Нов министар просвете — Учитељице и Учит. Удружење — Како раде Бугари — Одгајивање деце у Француској — Споменик Гундулићу — Плате учитеља у Шлеској — Светска књижевност за потребу хрват. школа — Прослава Св. Саве у Београду — Чује се — Учитељски премештаји — И опет се стални учитељи отпуштају — За осуду — За споменик Гундулићу — Течај за ручни рад — Изложба учила у Марибору — Друштво св. Јеронима — Ни правде ни милост. — Надзор над осн. школом. — Један нов распис — Споменик Јов. Гавриловићу, — Споменик пок. М. Петровићу. — Стогодишњица. — Четиристогодишњица ободске штампариие. — Хрватски учитељ. конвакт. — Удате учитељице у Хрватској. — Покрет међу галијанским учитељима. — Како се мотри на здравље деце — Учитељске неприлике зечја срећа — Плате учитеља у Угарској. — Полудневна настава — Код Н. В. Краља. — Код министра просвете. — „Стални надзорници“. — О премештају учитеља. — Земљотрес. — Откривање Гундулићева споменика. — За и против ревизије. — Још му се незна рачуна. — Зидање нове зграде Учит. Шк. у Сомбору. — ✓Стални надзорници у Босни и Херцеговину. — Педагошки конгрес у Чикагу — Немачка учит. скупштина. — Игралшта. — Програм садање владе. — Учитељски захтеви — Испити у осн. шк. ове год. — Помоћ од београдске општине — од уредника. 95, 182, 275, 361, 451, 537, 608, 697, 873	
Телесно васпитање од М. Шевића	278
Бугарски пансионат у Књажеву — Учитељски премештаји у Бугарској — Варошке библиотеке — Да ли регулација или школе, од Ст. Окановића	262
Летимични преглед на школе у Босни и Херцеговини, од Срб-Пеције	452
Против ревизије, од М. Јовића	698

СТАТИСТИКА

Школе у Босни и Херцеговини. — Школе у Бугарској. — Народна настава у Енглеској. — Школе у Загребу. — Основне школе у Београду. — Народне школе у Аустрији. — Француске школе. — Бугарске школе у Турској — Грчке школе у Бугарској. — Новинарство у Угарској. — ✓Основне школе и писменост у Србији. — Школе и учитељи у Хрват. и Славонији. — Школе у Бечу. — Издаци на школе. — Школе у Турској. — Земаљ. учит. мировински фонд у Угарској. — Срп. учит. комитет у Н. Саду. — Школе у Корунској. — Школе у Француској. — Школе у Лондону. — Учит. друштва у Галицији. — Учит. друштва у

Аустрији — Учитељски кандидати — Размер ђака према становништву	
— Број школа у Немачкој.	
по разним листовима и др. изворима прикупио и саопштио уредник	101, 185, 281, 365, 611, 704, 874
Бројни преглед школа у Србији. — Бројни преглед учитеља у Ср-	
бији, од Ст. Окановића	365, 540
Буџет министарства просвете у Пруској и Француској, од Љ. М.	
Протића	703
Осн. шк. у Курској губернији од М. Јовића	

БЕЛЕШКЕ

Поправка православ. календара. — Српска матица у Будишину. —	
Завод за забавије. — Удате учитељице у Немачкој. — Учители у Босни	
— Католичка пропаганда у Бугарској. — Друштво св. Мохара. — Ен-	
глези и Мађедонија. — Земљини становници. — Навике неких фран-	
цуских писаца. — Мали раст као знак генијалности. — Школе и ка-	
фане. — Војска и школа. — Друштво св. Мохара. — Јевропска флора.	
— 100-годишњица Јана Колара. — Немачки учитељски савез. — Ос-	
новне школе у Крањској. — Песталоцијево друштво. — Неспавање. —	
Орјашки скокови. — Просјачке новине. — Оскудица у учитељима. —	
Руска књижевност у 1891. г. — Вођарство уз аустроугар. железнице.	
— Камен до камена палача. — Народна жалост. — Народности у Хр-	
ват. и Славонији. — Школски вртови. — Плата учитеља. — Где има	
највише празника. — И слепи и глувонеми се удружују. — Језуити.	
— Сиберија неће бити последња. — Учители у Италији. — Како је	
учитељима у Подолји. — Прошла зима. — Одликовање народних	
учитеља. — Језик у основ. шк. у Угарској. — Шведска осн. школа	
и учители — Плата учит. у Хамбургу — Издаци на шк. у Паризу —	
Деца раденици — Зла мађија — Немилосрдна мађија — Величина	
светске изложбе и Чикагу по разним листовима и др. изворима при-	
купио и саопштио уредник	102, 187, 366, 454, 613, 704
Стрљење учитељево. — Играње лопте. — Велика нервозност јед-	
ног ученика, од М. Шевића	367, 454
Добротвори	103, 368, 615, 784
Поменик и читула	104, 284, 368, 455
Преплатницима — Читаоцима — Члановима Учит. Удру-	
жења	108, 460, 540, 616
Одговори благајника на корицама и	369, 456, 616
Сарадницима. — На знање. — Одговор уреднику „Предавача“	
— Последњи одговор уред. „Предавача“ — Позив на преплату	
— Књижевни огласи. — Сарадницима. — Читаоцима и др. на тре-	
ћој и четвртој страни корица разних свезака.	

